

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ**

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: Розвиток нетрадиційних видів туризму в світі
(на прикладі некропольного)

Студентки IV курсу ВГЕ групи
Галузь знань 0401 Природничі науки
Напрямок підготовки 6.040104 Географія*
Данилюк Олени Валеріївни
Науковий керівник к.г.н., доц.
Чернова Ганна Василівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Голова комісії _____

Члени комісії _____

_____

_____

м. Вінниця – 2016 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТУРИЗМ ЯК ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІКИ КРАЇН СВІТУ.....	5
1.1 Поняття туризму.....	5
1.2 Класифікація і місце в ній некропольного туризму.....	8
1.3 Методи дослідження.....	12
РОЗДІЛ 2. ФАКТОРИ РОЗВИТКУ НЕКРОПОЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	16
РОЗДІЛ 3. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НЕКРОПОЛЬНОГО ТУРИЗМУ	23
3.1 Основні об'єкти некропольного туризму.....	23
3.2 Географія некропольного туризму в світі.....	27
РОЗДІЛ 4. РОЗВИТОК НЕКРОПОЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	47
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	64

ВСТУП

Туризм – це багатогранне явище, що поєднує економічні, соціальні, культурні та екологічні аспекти, має невичерпний потенціал для постійного прогресу, пов'язане з багатьма галузями економіки; найдинамічніша сфера людської діяльності, чинник економічного та культурного розвитку, захисту навколишнього середовища та історико-культурної спадщини, міжнародного взаєморозуміння, миру, дотримання прав людини та основних свобод без різниці у расі, статі, мові та релігії; економічне джерело створення нових робочих місць та отримання прибутку, розвитку інфраструктури промисловості.

Соціально-економічна ефективність туризму визначається його здатністю задовольнити зростаючі потреби туристів у новому туристичному продукті. Сучасному ринку туристичних послуг притаманні динамічність та диверсифікація, позначена виникненням нових видів та форм туризму. Одним з таких видів є некропольний туризм. Даний туризм є чи не найцікавішим видом туризму в світі, адже має на увазі - незрозуміла тяга і бажання людини, відвідувати місця масових вбивств і масових поховань інших людей і навіть тварин.

Виходячи з вищезазначеного, **об'єктом** дослідження обрано некропольний туризм.

Предметом дослідження є галузеві, функціональні та територіальні особливості розвитку некропольного туризму, сучасний стан та перспективи його розвитку в країнах світу.

Метою дипломної роботи є дослідження некропольного туризму, як одного із новітніх напрямків міжнародного туризму. Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні **завдання**:

- узагальнити існуючі теоретико-методологічні положення про сутність, ознаки, структуру міжнародного туризму;
- з'ясувати місце некропольного туризму у сучасній класифікації туризму;

- виявити і систематизувати фактори розвитку некропольного туризму в світі;
- встановити галузеву структуру некропольного туризму;
- виявити сучасні тенденції в географії некропольного туризму в умовах глобалізації;
- з'ясувати рівень розвитку некропольного туризму в Україні.

Методологічною основою дипломної роботи є науково-теоретичні доробки таких видатних вчених економіко-географів, як І. Вахович, О. Бабкіна, О. Кускова, Т. Ткаченко, О. Романів, Т. Скоробагатова, Л. Савранчук та ін., які займалися вивченням проблем та перспектив розвитку новітніх видів туризму, зокрема некропольного туризму; О.В. Бугрій, що вивчала питання розвитку ринку некропольних послуг; Г.І. Денисика, В.М. Воловика, В.А. Жадько, А.М. Ліпської, які займаються дослідженням тафальних ландшафтів, що є об'єктами некропольного туризму.

У дослідженні некропольного туризму були використані методи, такі як галузевий, описовий, картографічний, порівняльно-географічний, математико-статистичний, моделювання, а також прийоми логічного мислення (аналіз, синтез, узагальнення, класифікація та систематизація).

Дипломна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаної літератури (38 джерел) загальним обсягом 67 сторінок. Робота містить рисунки, картосхеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Азарян О.М. Ринок туристичних послуг: моніторинг і розвиток комплексу маркетингу / О.М. Азарян. – Донецьк: Вид-во ДонМУ, 2002. – 241 с.
2. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник / А.Ю. Александрова. - М.: Аспект Пресс, 2002. – 470 с.
3. Барометр международного туризма ЮНВТО [Электронный ресурс] // Сайт ВТО ООН. – 1, 2012. – Мадрид. – Режим доступа: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2011-11-28/rost-evropeiskogo-turizma-prevzoshel-ozhidaniya>.
4. Бейдик О.О. Некрополі України: історія, територіальне поширення, функціональна структура, картографування / О.О. Бейдик, Н.В. Майборода // Часопис картографії. – 2008. – Вип. 13. – С. 77-81.
5. Биржаков М.Б. Введение в туризм / М.Б. Биржаков. – СПб.: «Издательский дом Герда», 2001. – 320 с.
6. Борисюк О.П. Нова професія: некрополевед / О.П. Борисюк // Похоронна справа. – 2009. - №4 - 6. - С.
7. Бордун О., Деркач У. Теоретичні та прикладні засади дослідження похмурого туризму України / О. Бордун, У. Деркач // Географія та туризм. – К.: Альфа-ПК, 2014. – Вип. 30. – С. 62-72.
8. Бугрій О.В. Некропольний туризм та його об'єкти на Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk4/v48.pdf>
9. Бугрій Є.В. Географія об'єктів некропольного туризму за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infotour.in.ua/bugrij3.htm>
10. Воловик В.М. До питання класифікації тафальних ландшафтів / В.М. Воловик // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Географія. – Вінниця, 2001. – Вип. 1. – С. 99-110.

11. Воловик В.М. Тафальні ландшафти кладовищ / В.М. Воловик // Географія та туризм. – 2012. – Вип. 22. – С. 282 -290.
12. Восемь исторических кладбищ мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://travel.rambler.ru/article/129/>
13. Горбань Г.П. Материалы докладов III научно-практической конференции «Информационные технологии в управлении туристической и курортно-рекреационной экономикой» / Г.П. Горбань. – Бердянск: АУИТ "АРИУ", 2007.
14. Державний історико-меморіальний заповідник «Лук'янівське кладовище» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.primetour.ua/uk/excursions/museum/Gosudarstvennyi-istoriko-memorialnyi-zapovednik--Lukyanovskoe-kladbische----.html>
15. Жадько В.А. Украинский некрополь / В.А. Жадько. – К., 2005. – 346 с.
16. Жадько В.А. Байковый некрополь / В.А. Жадько. – К., 2004. – 165 с.
17. Заставецький Т.Б. «Похмурий туризм» як відображення трагічних подій у історії та культурі народів / Т.Б. Заставецький // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія. – Вип. 1 (29). – Тернопіль: Тайп, 2011. – С. 101-107.
18. Історія появи і розвитку ритуальних пам'ятників і надгробків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bankstatey.com/index.php?newsid=14216>
19. Игнатьев А.В. Методы формирования и механизмы реализации инновационной стратегии управления туристическим бизнесом / А.В. Игнатьев. – Москва, 2010. – 53 с.
20. Кенотаф [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Кенотаф>
21. Квартальнов В.А. Туризм: Учебник / В.А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 320 с.

22. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
23. Ліпська А. Єврейські некрополі Східного Поділля / А. Ліпська // Подільська старовина. – Вінниця, 2003. – С. 174-178.
24. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
25. Малетин С.С. Туризм специальных интересов: концептуальные подходы исследования [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nsuem.elpub.ru/jour/article/view/27/23>
26. Найнезвичайніші кладовища [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://molomo.com.ua/inquiry/unusual_cemeteries.html
27. Проценко Л.А. Історія Київського некрополя / Л.А. Проценко. – К.: Укрбланквідав, 1995. – 412 с.
28. Самые удивительные и красивые кладбища мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourweek.ru/articles/world/283128/>
29. Сапрунова В.Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг / В.Б. Сапрунова. - М.: «Ось-89», 1997.
30. Сто великих некрополей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sokrytoe.net/100-velikih-nekropoley/>
31. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с.
32. Сушко В. Кладовище в українській традиційній культурі / В. Сушко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www-history.univer.kharkov.ua/sno/sno_konf_files/sno_konf_58/sushko.htm
33. Федотов. Ю.Н., Востоков И.Е. Спортивно-оздоровительный туризм: Учебник / Ю.Н. Федотов, И.Е. Востоков. – М.: Сов. Спорт, 2002. – 361 с.

34. Франжіаллі Франческо. Тенденції розвитку міжнародного туризму. Лекція Генерального секретаря ВТО / Франческо Франжіаллі. - Київ.: КУТЕП, 2002.- 25с.
35. Ходорковський Ю.І. Єврейські некрополі України: историческая література / Ю.І. Ходорковський. – К.: УТОПК, 1998. – 79 с.
36. Цехла С.Ю. Систематизация факторов развития туристской индустрии / С.Ю. Цехла. – 2009. – Т. 22 (61), №2. – С. 373-380.
37. Шапровський С.А. Трактуння основних елементів православних кладовищ з позицій християнської символіки / С.А. Шапровський // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Историчне релігієзнавство. – 2011. – Вип. 5. – С. 220-230.
38. Яроменко О.В. Дипломна робота бакалавра: методичні рекомендації до виконання та захисту для студентів напряму підготовки 6.040104 «Географія» денної та заочної форм навчання. – Рівне, 2013. – 46 с.